

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Факультет психології
Кафедра соціальної психології**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОБОТА ПСИХОЛОГА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ТА ІРЦ

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні
кафедри соціальної психології
Протокол № від 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Робота психолога в закладах освіти та ІРЦ
Освітня програма	«Дитяча психологія та психологічна практика»
Спеціалізація (за наявності)	Відсутня
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	4/8
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Семінарські заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП):

Навчальна дисципліна відповідає загальним, фаховим компетентностям та програмним результатам навчання, визначених освітньо-професійною програмою та державним стандартом освіти. Метою курсу є формування у студентів цілісного уявлення про напрямки діяльності, завдання і норми в роботі психологічної служби в закладах освіти всіх рівнів; специфіку роботи психологічної служби з кожною віковою групою; використання психологічного інструментарію в різних сферах соціальної практики. Отримані під час вивчення курсу знання та практичні вміння і навички сприятимуть фаховій підготовці студентів-психологів.

Компетентності (відповідно до матриці ОП):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК6. Здатність ухвалювати обґрунтовані рішення, керуючись етичними міркуваннями (мотивами).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, здатність до рефлексії, емпатії та переконання.

ЗК12. Здатність працювати з людьми, різними за віком, характером і соціальним статусом.

СК5. Здатність до психодіагностичної діяльності, використання відповідних методик для оцінки властивостей розвитку, особливостей поведінки та шляхів психологічної допомоги.

СК6. Здатність використовувати психоедукаційні, психопрофілактичні та психотерапевтичні техніки для спрямованого впливу на свідомість і поведінку в процесі психологічної допомоги.

Програмні результати навчання (відповідно до матриці ОП):

ПР1. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР 4. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника

ПР 8. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР 15. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Психологічна служба в системі освіти України. Професійний стандарт "Практичний психолог закладу освіти»	Знати основні трудові функції психолога в освітніх закладах, розуміти загальні та професійні компетентності, якими має володіти психолог. Знати документи, що регламентують роботу практичного психолога. Розвивати здатність діяти соціально відповідально та свідомо, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	Опрацювати відповідні наукові джерела, семінарське заняття.
2.	Тема 2. Система етичних принципів у роботі психолога. Професійно-етичний кодекс психолога	Знати етичні традиції у розвитку й становленні психологічної роботи в Україні, знати основні положення Етичного кодексу психолога. Розуміти моральну і соціальну відповідальність психолога в своїй професії. Специфіка роботи з дітьми і неповнолітніми. Забезпечення прав людини як умова її самовдосконалення, документи про права дитини. Декларація про права дитини	Опрацювати відповідні наукові джерела, семінарське заняття.
3.	Тема 3. Особливості психодіагностики в закладах освіти та ІРЦ	Знати особливості проведення індивідуального та групового психологічного обстеження неповнолітніх, діагностичні мінімуми на всіх рівнях освіти. Види діяльності психолога у співпраці з батьками. Види діяльності психолога у співробітництві з педагогічним колективом	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.
4.	Тема 4. Корекційно-розвивальна діяльність психолога	Знати принципи корекційної роботи, форми розвивального супроводу, як допомогти здобувачам освіти опрацювати неефективні реакції на стрес, напрацювати механізми стресостійкості. Ознайомитися з розвиваючими програмами для дітей з особливими освітніми потребами. Вміти використовувати отримані знання у майбутній професійній діяльності.	Опрацювати відповідні наукові джерела, семінарське заняття.
5.	Тема 5. Робота психолога з педагогічним колективом та батьками.	Ознайомитися з Національною програмою з охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, знати основні напрямки роботи психолога з сім'ями учнів; Скарги батьків; Як учителям залишатись у ресурсному стані під час війни, професійний стрес. Педагогічний конфлікт і педагогічний колектив.	Опрацювати відповідні наукові джерела, семінарське заняття.

6. Ресурсне забезпечення

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ Література

1. Діагностика особистості: путівник практичного психолога : [довідник] / укладач В.В. Войтко. – Кіровоград: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2015. – 76 с.
2. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях / В.Л.Злишков, С.О.Лукомська, О.В.Федан. – К.: Педагогічна думка, 2016. – 219 с.
3. Федорчук В. М. Соціально-комунікативний тренінг «Розвиток комунікативної компетентності викладача»: Навчально-методичний посібник. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2003. – С. 48.
4. Робота психолога з молодшими школярами: метод. посіб. / С.Л.Коробко, О.І.Коробко. – К.: Літера ЛТД, 2014. – 416 с.
5. Робоча книга працівника психологічної служби: практичний посібник – Т. 1: Адаптація дітей (учнів/студентів до навчально-виховного процесу / наук. ред.: В.Г.Панок; авт. кол. 1 т.: Н. В. Сосновенко, А.І. Тінякова. Видання 2-е. – К.: Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2014. – 112 с.
6. Татьянчиков А. О., Бедан В.Б. Психодіагностика: навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра факультету психології, політології та соціології) ; кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2021. – 59 с.
7. Додаток до листа Департаменту освіти і науки 21.08.2019№ 08-13/3899 Методичні рекомендації «Психологічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах закладу освіти»;
8. Колгунович Т. А. Етичний кодекс психолога : навч. посібн. Чернівці : Рута, 2007. 232 с
9. Приходько Ю.О. Практична психологія: Введення у професію : навч. посібник / Ю.О. Приходько. - 2-ге вид. К.: Каравела, 2010. – 233 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної психології м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 505 тел. +38-0342-596149 ksprr@pnu.edu.ua
Викладач	Хабайлюк Валентина Василівна кандидат психологічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	valentyna.khabailiuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>